

Міністерство освіти і науки України
Національне агентство України з питань державної служби
Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківська міська рада
Національна Академія педагогічних наук України
Товариство «Знання» України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Факультет права та адміністрації Ягеллонського університету (Краків, Республіка Польща)
Гданський університет (Гданськ, Республіка Польща)
Гданська Вища школа в Гданську (Гданськ, Республіка Польща)
Факультет європейських студій Університету Бабеша-Бойяї (Клуж Напока, Румунія)
Вища школа права і адміністрації (Жешув, Республіка Польща)
Каунаський технологічний університет (Каунас, Литовська Республіка)
Кієво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича
Національного університету «Кієво-Могилянська академія»
Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету
«Львівська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Вища школа публічного управління

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОСТУП

*Збірник матеріалів
I-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю*

31 травня 2024 р.

**Івано-Франківськ
2024**

ISBN 978-966-428-941-9

УДК 35

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
(протокол № 07/665 від 17 червня 2024 р.)*

**Публічне управління та адміністрування в Україні:
євроінтеграційний поступ** : матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції за міжнародною участю (Івано-Франківськ, 31 травня 2024 р.);
за наук. ред. проф. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського; упоряд.
Л. С. Мосора. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2024. 922 с.

У збірнику розміщено матеріали доповідей учасників І-ї
Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю
«Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний
поступ».

Під час дискусій та обміну досвідом обговорено підвищення
ефективності публічного управління з урахуванням європейського досвіду
та дії воєнного стану в Україні; питання оптимізації діяльності органів влади
на державному, регіональному та місцевому рівнях; проблеми та
напрацьовано рекомендації щодо розвитку компетентності публічних
службовців; розвиток лідерства в публічному управлінні, підготовка та
підвищення кваліфікації кадрів державної служби та служби в органах
місцевого самоврядування.

Матеріали конференції будуть корисними для фахівців у сфері
публічного управління, працівників органів державної влади та органів
місцевого самоврядування, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти,
а також усіх, хто цікавиться особливостями публічного управління та
адміністрування в умовах війни і в повоєнний період.

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів
відповідають автори.*

© Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу, 2024.

Анна ЧЕЧЕЛЬ,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри публічного управління
та адміністрування
Маріупольського державного університету,
м. Київ, Україна

Олександра КОНДРАТЬЄВА,
здобувачка ОПП «Муніципальний менеджмент»
Маріупольського державного університету,
м. Київ, Україна

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНОГО БИЗНЕСУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Публічне управління та адміністрування в умовах війни передбачає створення та реалізацію політики, спрямованої на підтримку бізнесу, зокрема малого та середнього підприємництва, у тому числі соціального, з метою забезпечення економічної стабільності та соціального добробуту населення. Ефективне управління включає в себе механізми державної підтримки, спрямовані на подолання викликів, що виникають через воєнні дії, та забезпечення умов для відновлення та розвитку бізнесу. Адміністрування таких заходів вимагає координації зусиль різних державних органів, залучення міжнародної допомоги та впровадження передової практики для адаптації до мінливих умов економічного середовища [1].

В умовах надзвичайно важкої російсько-української війни український соціальний бізнес став опорою для держави. Сплата податків, волонтерські проекти, підтримка Збройних сил та інвестування, попри воєнні дії, стали обов'язковими для малого бізнесу та промислових компаній. У цей складний час внутрішній бізнес забезпечує надходження податків, захищені робочі місця та стабільні зарплати для громадян.

Майбутнє українського бізнесу значною мірою залежить від його здатності подолати виклики, пов'язані з російською агресією, та адаптуватися до нових економічних умов або географічних розташувань. Війна в Україні змусила людей змінити місце проживання та спосіб життя, що також вплинуло на вітчизняний бізнес. Багато підприємств скоротили свої потужності, а значна частина взагалі припинила діяльність. Невелика

кількість підприємств, що безпосередньо постраждали від російської агресії, змогли продовжити свій розвиток, перемістивши активи до спокійніших регіонів України. Інші розвинули проекти соціальної відповідальності, переорієнтувались на соціальний бізнес, де основними пріоритетами стають соціальні цілі [3].

Навіть у нинішніх надзвичайно складних умовах держава робить доступні кроки для підтримки підприємств, що перебувають у скрутному становищі. Вивчення моделей державної підтримки вимушено переміщених підприємств в умовах війни є важливим завданням, яке дає змогу налагодити ефективні комунікації та визначити наявні проблеми та перешкоди, а також віднайти можливі шляхи їх подолання для відновлення та системного соціально-економічного розвитку України [2].

Отже, державна підтримка для вимушено переміщених підприємств, особливо соціального бізнесу охоплює такі пункти [4]:

- фізичні особи-підприємці I та II груп звільняються від сплати державного податку на період дії воєнного стану та впродовж року після його припинення;
- підприємства та фізичні особи-підприємці III групи звільняються від сплати соціального забезпечення для працівників, які були призвані до лав Збройних сил, інших збройних формувань (уключаючи територіальну оборону). Плата буде здійснюватися за рахунок держави;
- відтермінування сплати податків для всіх підприємств, які не можуть їх сплатити;
- відтермінування впровадження ПДО для всіх фізичних осіб-підприємців;
- скасування заходів ринкового та споживчого нагляду в усіх питаннях, крім регулювання цін та контролю за ціноутворенням;
- установлення мораторію на всі види перевірок для бізнесу;
- надання грантової підтримки як від держави безпосередньо, так і в комбінованих версіях;
- пільгове кредитування;
- створення механізму компенсації за отримані збитки;
- розширення урядової програми евакуації підприємств із зони бойових дій на захід України;
- створення належних умов для роботи на новому місці та забезпечення можливостей для працевлаштування людей.

Щодо перспективних напрямків підтримки для вимушено переміщених підприємств та малого і середнього бізнесу загалом, доцільно зберегти чинну спрощену систему оподаткування (ССО); заміна тотальної фіскалізації груп 2 і 3 ССО на фіскалізацію виключно для певних груп ризику платників податків, що мають значний ризик перевищення лімітів єдиного податку; спрощений режим для самозайнятих осіб; підвищення порогу переходу до ПДВ; сприяння легальному мікро- та малому підприємництву та спрощення умов ведення бізнесу через лібералізацію ринкового законодавства та закону про внутрішню торгівлю (упровадження директиви ЄС щодо взаємодії виробників та торгових мереж).

Таким чином, моделі державної підтримки вимушено переміщених підприємств, що постраждали внаслідок воєнних дій на території України, були досліджені, що дозволило визначити наявні проблеми та перешкоди, а також окреслити перспективи відновлення суб'єктів малого та середнього бізнесу та системного соціально-економічного розвитку України. Виявлено перелік пріоритетних напрямків та інструментів державної підтримки для сталого розвитку сектору малого та середнього бізнесу в умовах російсько-української війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бражко О. В., Чечель А. О., Верительник С. М. Концепція соціальної відповідальності органів місцевого самоврядування в контексті сталого розвитку якості життя в громаді. *Наукові перспективи*. 2024. № 3(45). С. 127–139.
2. Dykan, V., & Frolova, N. (2022). Directions and instruments of state support for the development of small and medium-sized businesses in wartime Ukraine. *Economy and society*. 7(3). С. 17–20.
3. Melnyk, T. (2023). Ukrainian business under conditions of war: current state, challenges and the ways to solve them. *Journal of Innovations and Sustainability*. № 7(3), С. 7–10.
4. Чечель А. О., Тарасенко Д. Л. Розвиток соціального підприємництва в Україні в умовах підвищення турбулентності зовнішнього середовища. *Наукові перспективи*. 2024. № 3 (45). С. 454–465.